

Carina Wøhlks prædiken 3. Søndag i fasten

Taler

Carina Wøhlk
Præst

Dato

20. marts 2022

Sted

Frederiksværk Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 8, vers 42-51

”Mens vintergækker skyder op
går nogens hverdag under -
en næste ramt på sjæl og krop
af kugleregn og dunder.
Vi folder hænderne i bøn:
Kom, Kristus, himmelhertets søn,
og elsk os ud af smerten”.

Amen!

Freden er en due med stakkede vinger. Verden ligner en slagmark. Der er alt for mange døde. Alt for mange fordrevne. Alt for mange fortvivlede. Og vi har brug for en kampfri zone. Vi har brug for at gå i skjul – langt væk fra Putin og hans pumpestok.

Derfor søger vi mod kirken, som siden tidernes morgen har været et fredhelligt rum. Vi lægger vores kampberedthed i våbenhuset, sætter os ned, lukker øjnene og venter på, at en velsignet ro skal brede sig. Og så lyder dagens evangelium. Som en skudsalve fra Jesu egen skarpladte mund. Hvorfor taler Guds søn som et maskingevær?

Det er 3. søndag i Fasten. Jesus er på vej mod Golgata. Og vi befinder os i den del af kirkeåret, hvor fronterne imellem Gud og hans modstandere trækkes meget skarpt op. Kampen imellem det gode og det onde intensiveres – og i søndagens evangelium befinder vi os midt i kamparenaen.

Det er en heftig samtale, vi kommer hovedkulds ind i her. Jesus er i konfrontation med jøderne. Og i det opgør er han kompromisløs og meget klar i målet: ”Jeg siger sandheden. Derfor tror I mig ikke”.

Læg mærke til formuleringen. Han siger ikke, at de ikke tror ham, selv om han taler sandt – men netop FORDI han taler sandt. Ja, FORDI han ikke bare taler sandt, men i sig selv ER sandheden, må jøderne vende det døve øre til. For de er fulde af løgn og kan ikke rumme sandheden.

Hvad betyder det? Tro endelig ikke, at Jesus er ude i et antisemitisk ærinde. Nej, hans ord er en hilsen til hele menneskeheden. Og sikke en fuldtræffer! Vi føler os truffet. Vi føler os ramt. For han har jo ret. Der er noget i os mennesker, der modsætter sig sandheden. Det er noget i os, der ikke vil høre sandheden – og det er dét i os, der har løggen til far.

Tænk på de vidnesbyrd, vi får fra en ubærlig hverdag i Ukraine lige nu. Billeder af bombede hospitaler og boligblokke. Beretninger om gravide kvinder og børn på flugt. Og en invasionsmagt, der samtidigt brøler: ”Vesten fodrer jer med fake news. Det er slet ikke en krig, vi har gang i – bare en lillebitte militæroperation...”. Alt imens en modig russisk journalist bryder ind i et statsligt TV-studie under en direkte udsendelse med et skilt, hvorpå der står: ”Nej til krigen. Stop krigen. Tro ikke på propagandaen. De lyver for jer”.

Sådan er det. I krig er sandheden altid det første offer, som den græske digter Aischylos skrev godt femhundrede år før Kristi fødsel. Ordene gælder den dag i dag. Enhver krig er også en kamp om fortolkningsretten. Det, den ene part kalder for nyhedsformidling, kalder den anden for propaganda. Det, den ene part kalder for beskyttelse af egne interesser, kalder den anden for overgreb. Det, den ene part kalder for frihedskamp, kalder den anden for terror. To forskellige versioner af virkeligheden kolliderer med et våbenbrag. Det skaber vildrede og tvivl. Hvad er sandt, og hvad er falsk? Hvad er ret, og hvad er vrang? Hvad kan vi sætte vores lid til?

Forvirringen opstår, fordi vi mennesker er tilbøjelige til at tro, at lige netop vi har eneret på det, der er sandt og al ære værd. Vi gør os alle mulige og umulige krumspring for at gøre vores virkelighedsopfattelse til Sandheden med stort S. Om vi så skal fordreje og forvanske den til ukendelighed. Alle kneb gælder i krig og kærlighed, ikke sandt?

Vi bliver kreative – udelukkende for at fremme vores egen dagsorden. Og i kampens hede glemmer vi, at kreativiteten par excellence er Guds. Det er hans skabervilje, der har sat os på jorden. Det er hans guddommelige opfindsomhed, der har formet hver enkelt af os. Det er ham, der har hittet på at vise sig i manden på korset. Sådan en guddomsfigur ville vi aldrig i vores vildeste fantasi have fundet på at skabe. Sandheden er ilde hørt – og dér hænger han!

Vi har mest lyst til at slå blikket ned og stikke fingrene i ørerne. For hvor ser han sølle ud. Han er jo slet ikke lige så prægtig som israelitternes guldkalv, som vi hørte om i læsningen fra alteret for lidt siden. Hvem har lyst til at danse omkring ham? Det er næsten ikke til at tro, at den mand, der taler så myndigt og modigt i dagens evangelium, ender som sådan et pjok på et par planker...

Næsten ikke til at tro. Og alligevel troens mageløse mirakel. For manden på korset - det er ham, der sætter ord på kærligheden. Det er ham, der bærer verdens synd. Det er ham, der bærer vores uvilje imod sandheden, så vi ikke – ligesom Adam og Eva – behøver at rende rundt og gemme os for Gud hele tiden.

Vi mennesker har det nemlig med at gå i skjul. Ikke bare en søndag formiddag, hvor vi føler os kamptrætte og bare vil have en kærkommen pause fra de voldsomme nyhedsstrømme.

Nej, vi gemmer os hele tiden. Bag dårlige undskyldninger og selvbedrag. Vi gemmer os bag det spidse spørgsmål: ”Og hvor er Gud så henne? Hvor er den gode Gud i en verden, hvor der er så meget ondt på færde – krig, flygtningestrømme, klimaforandringer og dødelig virus i omløb? Hvad?”. Ja, vi spørger bare...

Og det spørgsmål giver Gud sig ikke til at besvare. I stedet møder han os med et modspørgsmål – med en kærlig kalden, der giver genklang af hans råb til Adam i Edens Have: ”Menneske, hvor er DU?”

Det er nemlig Gud, der har et svar til gode. Vi skylder ham og vores næste at give lyd fra os. Det er op til os at give os til kende. I det øjeblik vi holder op med at væve undskyldninger og spinde løgne, finder vi Gud. Lige her.

Lige her og nu er også vi – denne søndag i marts. Med alle vores livsfortællinger og livsløgne. Med alle vores historier og hemmeligheder. Med alle vores raslende skabsskeletter. Her kan vi komme frit frem. Her kan vi leve og leve godt med, at tingene bliver kaldt ved deres rette navn. Her kan vi tage sandheden til os.

Og sandheden er ikke en lære eller en ideologi. Sandheden er en levende, favnende menneskesøn. Sandheden er, at Gud HAR set os – det er slut med gemmelegene. Ja, han har lige frem set i nåde til os. Vi kan folde os ud og føle os omringet af tilgivelse. For Gud trådte i Kristus ud af sit himmelske skjul, for at vi kan træde i karakter som dem, vi er og tage ansvar for fællesskabet. Det er en sandhed, der er gyldig for ALLE...

Enhver, der hører Guds ord og tør lade dem gælde for sig selv, kan leve sit liv på en ny virkelighed – nemlig den, vi som kristne er døbt til: ”Se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende...”. Virkeligheden er, at Gud er med os. Også, når bomberne falder og granaterne regner. Også når vi er bange og bekymrede for fremtiden. Også når vi ikke kan se os igennem dagen.

Det kan godt være, at fredsdue hænger med næbbet. Det kan godt være, at den ukrainske muld suger blod. Det kan godt være, at bekymringerne trækker plovfurer i vores pander. Men Gud er med os. Hans søn, som er vejen, sandheden og livet, går lige ved siden af os. Og fredsfyrstens følgeskab skal vise sig i vores gang på jord. Det skal vise sig i den måde, hvorpå vi giver os til kende i denne verden. Det skal vise sig i vores bidrag til overvindelsen af de kræfter, der lægger livet øde.

Jamen, hvad kan vi da stille op? Vi er så små og ubetydelige. Hvordan skulle vi kunne gøre en forskel? Som præsten Kaj Munk sagde – og husk, han blev skudt for sin overbevisning: ”Spørg aldrig, aldrig, om det nytter, blot om det er sandt”. Og sandt er kun det, der tjener livet.

Amen!

Kirkebøn, skrevet af mine konfirmander – unge mennesker her i Frederiksværk-Vinderød sogn:

Hej Gud – eller hvem der nu hører det her,
Hm, hvad i alverden har du gang i?

Først skal vi slås med Corona i flere år –
og så kommer det her?
Vi ved godt, du har travlt med alt muligt andet ude i verden.
Men vil du ikke nok hjælpe os?
Vi er bange.
Vi tænker på befolkningen i Ukraine –
ikke mindst på dem, vi kender dér.
Det gør ondt at se et angreb på et skrøbeligt land.
Måske ender det hele i 3. verdenskrig?

Så vi beder dig, Gud:
Vær nu sød.
Ukrainerne går igennem Helvede lige nu.
Sådan burde ingen have det.
Hjælp dem med at få den fred, de fortjener,
så børn ikke skal vokse op i krig og på flugt,
men kan få en almindelig hverdag.
Vi beder for dem, der er så små,
at de ikke forstår, hvad der sker.
Pas på dem, Gud.

Og vi beder for alle de unge i Ukraine,
som sætter deres liv på spil for deres land,
for deres familier og for alt det, de elsker.
Lad dem ikke dø.

Ingen børn skal vokse op uden deres forældre.
Ingen forældre skal leve uden deres børn.
Bring alle mænd, kvinder, børn og kæledyr i sikkerhed.
Alle har ret til at leve et liv i tryghed -
et liv, hvor der skal udrettes store ting,
et liv, hvor man kan elske uden at være i fare.

Lad alle ældre ukrainere få lov til at blive i deres land.
Hjælp dem, så de kan leve deres sidste dage uden frygt.

Gud,
sørg for, at de, der flygter,

får tag over hovedet.
Støt dem i deres færd.
Lad de ukrainerne, der kommer til Danmark føle sig velkomne her.
Lad dem mærke varme og åbenhed.
Hjælp alle, der har mistet nogen i krigen, til at rejse sig igen.
Sørg for, at de, der bestemmer, tager sig sammen og stopper den her krig.
Send din kærlighed til alle, der lider i Ukraine – og i resten af verden.

Herre, vi beder dig,
Beskyt os alle imod trusler.
Lad ikke blodet flyde i gaderne.
Giv os lys og håb.
Vis os, at du har magten til at gøre, hvad der er rigtigt. Amen!

Kilde

Tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

3. søndag i fasten, Anden tekstrække, Krigen i Ukraine 2014/2022-, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/carina-wohlks-praediken-3-sondag-i-fasten>